

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-22/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a mateřská škola Dolní Město
Sídlo	582 33 Dolní Město 135
E-mail právnické osoby	zs.dolnimesto@centrum.cz
IČ	75 017 067
Identifikátor	600 086 879
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Maštálková
Zřizovatel	Obec Dolní Město
Místa inspekční činnosti	582 33 Dolní Město 135, 582 33 Dolní Město 254
Termín inspekční činnosti	16. 1. 2017 – 18. 1. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnostech školy a školských zařízení v oblastech vymezených Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ). Pro svoji činnost má k dispozici dvě budovy. Na adrese Dolní Město 254 je umístěna MŠ a ŠJ, v nedaleké poschodové budově na adrese Dolní Město 135 je umístěna ZŠ a ŠD. Škola poskytuje vzdělávání a školské služby dětem a žákům z Dolního Města a z okolních obcí.

V MŠ se v jedné třídě s celodenním provozem vzdělává 28 dětí. ZŠ má tři třídy se spojenými ročníky (I. třída – 1. a 2. ročník, II. třída – 3. a 5. ročník a III. třída – 4. ročník). K termínu konání inspekčním činnosti vzdělávala 40 žáků. Na žádost školy zřizovatel udělil výjimku z nejnižšího počtu žáků.

Školní družina poskytovala v době inspekční činnosti v jednom oddělení 25 účastníkům pravidelnou zájmovou činnost s množstvím aktivit (např. dovednostních, sportovních, tvořivých).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) pracuje ve své funkci od srpna 2016. Před nástupem do funkce ředitelky působila ve škole jako učitelka a při řízení vychází ze znalostí podmínek školy. Studuje kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení, které jí postupně umožňuje získat potřebný nadhled při řešení každodenních provozních a organizačních záležitostí souvisejících s její řídicí činností. Stanovila organizaci celého subjektu včetně funkčního informačního systému (MŠ, ZŠ, ŠD, ŠJ, zákonní zástupci). Na řízení školy se podílí vedoucí učitelka MŠ a vedoucí vychovatel ŠD. Oba mají delegovány kompetence k řízení MŠ a ŠD (plánování, organizování, kontrola a hodnocení), ředitelka s nimi pravidelně komunikuje. Přenos kompetencí se kladně projevoval při vlastním předškolním vzdělávání i zájmovém vzdělávání (naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání i školního vzdělávacího programu školní družiny, velmi dobrá týmová spolupráce všech zaměstnanců celé školy). Kontrolní činnost realizovaná vedoucí učitelkou MŠ ve vztahu ke zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání v MŠ je systematická a také účinná (např. pestrost vyučovacích metod i organizačních forem). Nastavená organizace výuky (velký počet přespočetných hodin ředitelky) zatím neumožňuje její hospitační činnost v ZŠ. Jednání pedagogické rady školy je využíváno pro formální komunikaci s pedagogy, řešení aktuálních organizačních a pedagogických záležitostí, hodnocení výsledků vzdělávání dětí i žáků a projednává zásadní dokumenty školy.

V souladu s koncepcí školy připravit je co nejlépe na bezproblémový přechod do šestých ročníků se ředitelka věnuje dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Ředitelka školy analyzovala dřívější hospitační činnost školy a pro ZŠ připravuje nový systém hospitační zaměřený na profesní sebereflexi pedagogů. Oblast DVPP MŠ i ZŠ je plánovitě řízena a vychází z potřeb školy i individuálních zájmů pedagogických pracovníků. Do plánu DVPP byla začleněna oblast inkluzivního vzdělávání a osobnostního rozvoje pedagogů. Pedagogické pracovnice mateřské školy absolvovaly projekt zaměřený na moderní interaktivní pomůcky a výpočetní techniku, polytechnické vzdělávání a cizí jazyk. Poznatky z DVPP se pozitivně odrážely ve vzdělávacím procesu.

Základní prioritou Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) je poskytovat dobrý základ všeobecného vzdělávání. Obsah a činnosti ŠVP ŠD vhodně doplňují cíle ŠVP ZŠ především v rozvoji tělesné zdatnosti účastníků zájmového vzdělávání.

Předškolní vzdělávání zajišťují dvě pedagogické pracovnice s požadovanou odbornou kvalifikací a školní asistentka pro podporu dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Celý pedagogický sbor ZŠ i ŠD je kvalifikovaný (3 vyučující základní školy, 2 asistentky pedagoga, vychovatel školní družiny). Nikdo z pedagogů školy neabsolvoval studium výchovného poradenství a metodiky prevence sociálně patologických jevů. Škola zveřejňuje vzdělávací nabídku na svých webových stránkách.

Ředitelce se za krátkou dobu kdy je ve funkci podařilo dobře nastavit vzájemnou komunikaci s hlavními aktéry vzdělávání (učitelé, děti, rodiče). Žáci ZŠ mají v případě problémů možnost obrátit se kdykoliv osobně přímo na ředitelku nebo na další zaměstnance školy. Se všemi zaměstnanci MŠ, ZŠ i ŠD komunikuje ředitelka neformálně denně osobně, což je vzhledem k malému pedagogickému sboru efektivní. Pravidla spolupráce se zákonnými zástupci jsou nastavena ve školním vzdělávacím programu. Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá například i formou tvořivých dílen.

Ve škole je dostatek pomůcek a materiálů pro zajištění vzdělávání dětí a žáků podle příslušných vzdělávacích programů. Nábytek v MŠ odpovídá výšce dětí, školní zahrada je dostatečně vybavena hracími prvky pro celoroční podporu pohybu dětí a je pravidelně využívána. Vedení školy vyhodnocuje kvalitu materiálních podmínek a dbá na dobrý technický stav budov školy. Vnitřní zařízení obou budov je postupně obnovováno, podle potřeby jsou prováděny opravy a rekonstrukce. K dispozici je vlastní učebna pro pohybové činnosti a školní hřiště. V učebně pro pohybové činnosti chybí u některých oken ochranná síť. Školní družina má vlastní učebnu a využívá i ostatní prostory školy.

Škola má nastavena pravidla pro zajištění bezpečnosti dětí a žáků. V průběhu školního roku jsou poučováni o bezpečném chování (záznamy v třídních knihách). V průběhu inspekční činnosti byl zajištěn dohled při všech činnostech v průběhu dne, chování dětí bylo bezproblémové.

Bezproblémový chod školy je zajištěn základními dotacemi ze státního rozpočtu. Rozpočet školy doplňují úplaty za vzdělávání (MŠ, ŠD) a sponzorské dary, které byly v MŠ použity na nákup učebních pomůcek a hraček.

Žákům a dětem školy je poskytováno stravování ve vlastní školní jídelně. Zdravé stravovací návyky dětí a žáků jsou podporovány zapojením školy do evropského projektu „Ovoce do škol“. Rodiče dětí a žáků neměli požadavek na dietní stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Mateřská škola vytvořila pro vzdělávání ve třídách přehledné a podnětné prostředí, ve kterém se děti dobře orientovaly. Pravidla soužití byla pro děti srozumitelně graficky znázorněna a dodržována. Organizace vzdělávání byla plynulá, bez slovní manipulace. Veškeré nabízené činnosti byly organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Učitelky je vedly k samostatnému výběru z nabídky, vytvářely podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti se účastnily společných činností v malých i velkých skupinách. Vždy mohly pracovat samostatně svým tempem (např. při konstruování, vybarvování, kreslení, stříhání, přiřazování). Samostatné aktivity byly učitelkami voleny tak, aby respektovaly individuální dosaženou úroveň dovedností jednotlivých dětí (např. v oblasti mluvního projevu). Průběžná motivace, pozitivní zpětná vazba a v případě potřeby individuální podpora kladně posilovaly úspěšnost dětí v realizovaných činnostech. Děti měly čas na dokončení všech činností. Při úklidu hraček, při přípravě pomůcek nebo řízení her byly děti důsledně vedeny k zodpovědnosti za své

jednání a k samostatnosti v rozhodování. Denně byla úspěšně prováděna společná preventivní logopedická cvičení.

Součástí vzdělávací nabídky je seznamování dětí s anglickým jazykem v průběhu dne. Bylo realizováno formou řečových dovedností (tj. poslechu a mluveného slova) a bylo integrovaně propojeno s ostatními vzdělávacími oblastmi. Byl uplatňován diferencovaný přístup k jednotlivým dětem. Řízené pohybové aktivity (včetně pobytu venku) účinně podporovaly zdravý vývoj dětí. Pozornost ze strany učitelek byla v průběhu dne věnována správnému sezení dětí u stolečků ve třídě i v jídelně. Pitný režim využívaly starší děti samostatně, mladší po pobídce učitelky. Odpolední odpočinek zohledňoval individuální potřebu spánku a odpočinku (nabídka klidových činností u stolečků). Záměry výchovy ke zdravému životnímu stylu podporovaly i další realizované aktivity, např. pravidelná ústní hygiena a MŠ organizovaný plavecký kurz.

V hospitovaných hodinách výchovné a vzdělávací strategie v ZŠ odpovídaly specifickým podmínkám výuky více ročníků. Při činnostech měli žáci k dispozici názorné učební pomůcky a další didaktický materiál. Vyučující diferencovali práci žáků nejen ročníkově, ale i s ohledem na jejich různé tempo práce, při které byla využívána pestrá škála samokontrolních aktivit.

Ve výuce byly zohledněny specifické potřeby žáků, včetně individuálně integrovaných. Obě asistentky pedagoga rychle reagovaly na podněty učitelek, citlivě je zprostředkovávaly žákům a tyto činnosti značně napomáhaly vzdělávání žáků s individuálními vzdělávacími potřebami i koncentraci jejich pozornosti.

Volené formy práce odpovídaly cíli výuky. Pokud žáci pracovali ve skupinách, bezprostředně komunikovali a navzájem si pomáhali. Uvědomělá práce s textem vedla žáky k rozvoji čtenářské gramotnosti a budování jejich komunikativní dovednosti. Průběžné výchovné působení mělo pozitivně motivační charakter. Vyučující vytvářeli příjemnou pracovní atmosféru a vedli žáky k dodržování pravidel. V závěru zbývalo méně času ke shrnutí učiva, žáci byli systematicky vedeni k sebehodnocení, mimo jiné i formou komunitních kruhů.

Společné aktivity provázela ve školní družině klidná a pracovní atmosféra. Byl vytvářen prostor pro prezentaci vlastních názorů a zážitků účastníků zájmového vzdělávání vztahujících se k tématu, byla rozvíjena jejich fantazie. Vychovatel je svým vlastním příkladem vedl především k lásce ke sportu a tělesnému pohybu. Obsah vzdělávání i používané metody byly zřetelně diferencovány vzhledem k individuálním potřebám jednotlivců. Uplatňované hodnocení motivovalo účastníky k dalšímu aktivnímu zapojení v následujících plánovaných činnostech.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola má stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání dětí (v pololetí a na konci školního roku). Učitelky pravidelně v průběhu roku vyhodnocují plnění tematického celku vzhledem k ŠVP PV. Záznamy o pokrocích dětí v učení jsou vedeny s návazností od nástupu dítěte do MŠ, mají vypovídací hodnotu a podle potřeby jsou v nich stanovena opatření pro další individuální rozvoj dětí. Inspekční hospitace potvrdily dobré výsledky vzdělávání v souladu s očekávanými výstupy vzdělávacího programu u dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky (např. děti zvládaly pohybové dovednosti, sebeobsluhu i jednoduché pracovní úkony). Plánovitě prováděná logopedická prevence pozitivně ovlivňuje úroveň řečových dovedností dětí. V případě zjištěných nedostatků ve vývoji řeči navazuje škola spolupráci se zákonnými zástupci a klinickým

logopedem. K eliminaci adaptačních potíží po nástupu do základní školy přispívá také cílený rozvoj potřebných dovedností (např. rozvoj grafomotoriky, správné držení psacího nástroje, dovedností předcházejících čtení, psaní a počítání) a úzká spolupráce MŠ se ZŠ (např. návštěvy ve vyučovacích hodinách a společné akce).

Základní škola sleduje průběžné celkové výsledky vzdělávání žáků. Čtvrtletně jsou vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a každoročně zpracovány ve výroční zprávě. Externí testování žáků škola neprovádí. Žákovské práce jsou průběžně vystavovány ve třídách i na chodbách školy. Žáci jsou vedeni k účasti především ve sportovních soutěžích. Účastí na kulturních představeních a organizací tematicky zaměřených, zpravidla celoškolských projektů (např. Halloween, Vánoce, Les, Velikonoce) škola buduje v žácích všeobecné kulturní a sociální povědomí i postoj k bezpečnosti a životnímu prostředí.

Na konci školního roku 2015/2016 prospělo s vyznamenáním 32 žáků a školu nenavštěvoval žádný neprospívající žák. Výborné výsledky ve vzdělávání jsou výsledkem snahy všech pedagogů o vytvoření podmínek, které žákům umožňují dosáhnout maximálního úspěchu vzhledem k jejich schopnostem.

Pedagogové jsou seznámeni s hlavními principy postupného zavádění společného vzdělávání. Ve školním roce 2016/2017 navštěvuje školu osm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, šest z nich se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů a dvěma byly na základě doporučení školského poradenského zařízení zajištěny asistentky pedagoga. Dalším dvěma žákům poskytuje škola jako podpůrné opatření plány pedagogické podpory.

Plněním úkolů v oblasti prevence rizikových jevů je pověřena učitelka ZŠ. Důraz je kladen na spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Témata prevence jsou začleňována do výuky a jsou obsažena v náplni besed i společných školních akcí. Minimální preventivní program vychází ze znalosti malotřídní školy. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel při vzájemné komunikaci a k aktivně trávenému volnému času. Nabídky šesti zájmových útvarů využívá většina žáků. Škola nemá zatím potřebu vytvářet individuální výchovné plány.

Velmi dobrá je spolupráce se zřizovatelem školy především v oblasti materiálních podmínek vzdělávání. Obec zařadila mezi své priority celkovou rekonstrukci hřiště, které škola využívá. Vzdělávací nabídka je doplněna celoročními aktivitami zaměřenými na rozvoj dovedností z oblastí bezpečnosti a ochrany zdraví, dopravní výchovy, prevence rizikového chování, environmentální a ekologické výchovy. Aktivity probíhají ve spolupráci s mysliveckým sdružením, sborem dobrovolných hasičů, svazem žen a sborem pro občanské záležitosti v Dolním Městě. V zájmu návaznosti předškolního a základního vzdělávání, probíhají návštěvy základní školy dětmi v posledním roce před vstupem do 1. ročníku. Škola také sleduje úspěšnost svých bývalých žáků na úplných základních školách, nejlépe se v tomto směru daří spolupráce se školou v Lipnici nad Sázavou a ve Světlé nad Sázavou..

Závěry

Hodnocení vývoje

- výrazné zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků (nábytek, pomůcky)
- velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem školy

Silné stránky

- vstřícný respektující přístup při komunikaci s dětmi a rodiči
- systematické provádění logopedické prevence v MŠ, která se příznivě projevuje v připravenosti dětí na základní vzdělávání
- úspěšné vedení žáků k uvědomění si důležitosti tělesného pohybu a sportu ve škole i školní družině

Slabé stránky

- kontrolní systém v základní škole není plně funkční, vedením školy nejsou realizovány hospitace v hodinách

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- rozvinout systém vzájemného předávání zkušeností pedagogických pracovníků, např. formou vzájemných hospitací
- dosažené výborné výsledky vzdělávání žáků ověřit externím hodnocením

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace, ze dne 14. 11. 2002, včetně 1. a 2. dodatku
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení, č. j. 4181/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 2. 1. 2017
4. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 30. 6. 2016
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „My a svět kolem nás“, s účinností od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program školní družiny, včetně dodatků, platnost od 1. 9. 2016
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se poznávat svět“, včetně dodatků, platnost od 1. 9. 2016
8. Školní řád mateřské školy, platnost od 1. 9. 2016
9. Školní řád, platnost od 1. 9. 2016
10. Řád školní družiny, platnost od 30. 8. 2016
11. Školní matrika, školní rok 2016/2017
12. Školní rozvrhy, školní rok 2016/2017
13. Dokumentace žáků se SVP, individuální vzdělávací plány, plány pedagogické podpory
14. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a jejich DVPP
15. Plán DVPP – školní rok 2016/2017
16. Třídní knihy mateřské a základní školy, školní rok 2016/2017
17. Diagnostika dětí, záznamy o pokroku, školní rok 2015/2016 a 2016/2017
18. Hospitační a kontrolní záznamy vedoucí učitelky mateřské školy

19. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017
20. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2015/2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Pulkrab v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Votavová v. r.

V Jihlavě 20. 2. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Maštálková, ředitelka školy

Maštálková v. r.

V Dolním Městě 1. 3. 2017